

ПРОГРАМА дослідно-експериментальної роботи з теми:

«Формування інформаційної культури вчителів загальноосвітнього навчального закладу в умовах сучасного освітньо-інформаційного середовища» на 2013-2018 роки

Актуальність дослідження.

Сучасний етап розвитку світової цивілізації характеризується як інформаційний [7-10]. Прискорений розвиток інформаційного суспільства в Україні є одним із пріоритетних напрямків державної політики, оскільки це пов'язано з подоланням соціально-економічної нерівності, що негативно впливає на конкурентоспроможність країни і якість життя її громадян.

Питання інформатизації освіти, впровадження новітніх інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ) в освітню сферу в Україні перебувають в центрі уваги державного управління освітою впродовж останнього десятиліття. Ухвалено Закони України: «Про національну програму інформатизації», «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні»; Державну програму «Інформаційні та комунікаційні технології в освіті і науці», «Комплексну програму забезпечення загальноосвітніх, професійно-технічних і вищих навчальних закладів сучасними технічними засобами навчання з природничо-математичних і технологічних дисциплін». У 2011 році були прийняті Державна цільова програма впровадження ІКТ у навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів (далі – ЗНЗ) «Сто відсотків» та Державна цільова соціальна програма підвищення якості природничо-математичної освіти на період до 2015 року, які ставлять на меті забезпечення сучасної і якісної освіти громадянами.

У наказі МОНмолодьспорт України № 1/9-493 від 24 червня 2011 року «Про організацію навчання вчителів з використання інформаційно-комунікаційних технологій» зазначається, «що кожен учитель загальноосвітнього навчального закладу, незалежно від ступеня, типу, форми власності закладу та рівня своєї кваліфікації, повинен вміти орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного суспільства». З 2011 року під патронатом Президента України розпочато Національний проект «Відкритий світ». У 2012 році було видано наказ МОН України № 293 від 07.07.2012 «Про створення Українського центру дистанційної освіти».

Новітні технології у навчальному процесі та освітньому менеджменті як засіб інтенсифікації розвитку системи освіти України досліджують значна кількість вітчизняних учених, зокрема В. Андрущенко, В. Биков, Ю. Жук, Л. Калініна та ін. Різні аспекти інформаційної політики держави розкриваються в працях Н. Грицьак, М. Згуровського, В. Лугового та ін..

Сприятливе навчальне середовище для учнів у сучасних умовах можливе лише за належного функціонування в ньому інформаційно-комунікаційного освітнього простору (далі – ІКОП), регіональну складову якого в контексті розвитку професійної компетентності педагогічних працівників досліджує С. Клепко. Застосування новітніх технологій на засадах реалізації принципів відкритої освіти є провідною темою досліджень науковців Інституту інформаційних технологій і засобів навчання Національної академії педагогічних наук України.

Стратегічні документи та національні проекти в галузі шкільної освіти налаштовані, передусім, на стимулювання навчальних закладів до інноваційної діяльності педагогічних колективів, підготовку вчителів до роботи з новими ІТ-технологіями, розроблення нової системи освіти, орієнтованої на входження в європейський освітній простір, використання ІКТ-зорієнтованих середовищ навчання і програмних комплексів, відповідний рівень ІКТ-компетентності вчителів. Тому однією з глобальних цілей інформатизації освіти є підготовка вчителів, які володіють високим рівнем інформаційної культури (ІК), готові застосовувати ІКТ у навчально-виховному процесі й управлінні навчальним закладом. До структури інформаційної культури науковці відносять такі компоненти:

- когнітивний (знання й уявлення про нову інформаційну картину світу в гіпотезах і теоріях);
- операційно-змістовий (практичні уміння і навички, пов'язані з одержанням, зберіганням, передаванням і обробкою інформації);
- комунікативний (принципи і правила поведінки особистості в інформаційних і комунікаційних системах);
- ціннісно-рефлексивний (життєві установки, оцінки і ставлення до інформаційної галузі).

Усі згадані компоненти взаємопов'язані і взаємообумовлені., а їх формування потребує цілісного освітньо-інформаційного середовища, створення якого в сучасному загальноосвітньому навчальному закладі можливе за умови впровадження системних змін. Будь-які системні зміни досягаються завдяки модернізації змістового, організаційного, інформаційно-аналітичного, технологічного, фінансово-економічного забезпечення процесів у закладі, підвищенню професійної компетентності та цілеспрямованому формуванню й розвитку інформаційної культури учасників навчально-виховного процесу.

У Київському ліцеї бізнесу за 22 роки діяльності накопичено значний досвід розроблення, апробації й впровадження національний освітній простір педагогічних інновацій. Зокрема :

- Вперше в історії вітчизняної педагогіки було спроектовано локальну освітню систему – ліцей бізнесу – та відповідну педагогічну технологію для початкової управлінської підготовки старшокласників (1991-1998рр.).
- Вперше було створено комплексну інформаційну систему управління навчальним закладом (КІС «Лекос»), яка завдяки

власним розробленим програмним продуктам дозволила автоматизувати більшість процесів у навчальному закладі: діловодство, складання розкладу, бази даних по учнях і вчителях тощо. Автоматизовано 16 робочих місць, зокрема, директора, завуча, секретаря, психолога тощо, створено ефективну локальну комп'ютерну мережу (1995-1998рр.)

- Вперше в Україні було створено ліцейський центр моніторингу якості освіти, завдяки якому з 1996 року вчителі ліцею оцінюють навчальні досягнення учнів на основі тестування. Створено базу тестових завдань з 17 предметів державного стандарту обсягом понад 15 000 завдань. Наробки ліцею були активно використані при розгортанні з 2004 року моделі національного зовнішнього оцінювання, поширенні в пілотних школах усіх регіонів України.
- Вперше завдяки комп'ютеризації усього навчально-виховного процесу налагоджено з 2000 року on-line зв'язок із батьками учнів. За допомогою створеної інформаційної системи «Ліцей-Інтернет-Батьки» за паролем батьки щодня мають змогу дізнатися про поведінку, оцінки і освітні здобутки чи проблеми своєї дитини, отримують оперативну інформацію про життя ліцею.
- Вперше ліцей як загальноосвітній навчальний заклад став регіональним тренінговим і ресурсним центром освітніх технологій корпорації Apple (2009р.)

Отже, у навчально-виховний процес ліцею успішно впроваджуються ІКТ-технології, використовуються сучасні програмні засоби управління та електронні освітні ресурси, забезпечено вільний доступ до тематичного цифрового контенту та спілкування всіх суб'єктів НВП. Ліцей неодноразово ставав експериментальним майданчиком Міністерства освіти і науки України, Головного управління освіти і науки м. Києва. На цей час ліцей є школою-лабораторією Інституту педагогіки Національної Академії педагогічних наук України та базовим навчальним закладом для практичного навчання за магістерською спеціальністю «Державне управління у сфері освіти» слухачів Національної академії державного управління при Президентові України. Інноваційні здобутки презентовані в численних публікаціях, серед яких монографії, посібники, статті в наукових та періодичних виданнях.

Разом з тим подальший розвиток ліцею як інноваційного навчального закладу потребує широкого запровадження арсеналу технологій та інструментів відкритої освіти. Відкрита освіта – це передусім нові методи і прийоми навчання, викладання, підготовки і організації освітнього процесу та нові підходи до освіти, базовані на продуктивному і творчому використанні новітніх технологій. Це не самі по собі новітні технології, а їх творче новаторське використання в освітній сфері [7]. Передусім, це засоби забезпечення вільного доступу до навчальних матеріалів (зокрема, електронні бібліотечні системи), засоби візуалізації, інструменти колективної

роботи з різноплановим освітнім контентом (як в рамках самого навчального процесу, так і для підготовки до занять вчителів і учнів), а також широкий спектр засобів забезпечення сучасної дистанційної освіти – у першу чергу засоби аудіо- і відеозв'язку. До кола завдань, що можуть успішно вирішуватися за допомогою інструментів і методів відкритої освіти, також належить розширення можливостей для колективної роботи в рамках навчального процесу як на рівні учитель-учень, так і по горизонталі – між колегами-вчителями. Важливо, що новітні засоби забезпечення доступу до навчальних матеріалів та інструменти організації колективної роботи можуть ефективно сприяти подоланню відставання в забезпеченості закладу швидко оновлюваною комп'ютерною технікою, даючи можливість органічно інкорпорувати в освітній процес комп'ютери та мобільні пристрої в родинях, бібліотеках, громадських закладах тощо.

Для вирішення цих завдань особливої актуальності набуває інформаційна компетентність та культура адміністрації та вчителів загальноосвітнього навчального закладу і Київського ліцею бізнесу зокрема.

Враховуючи недостатню теоретичну й методичну розробленість проблеми формування й розвитку інформаційної культури суб'єктів навчально-виховного процесу, а також соціальну значущість і необхідність активного використання арсеналу технологій та інструментів відкритої освіти для створення сучасного освітньо-інформаційного середовища навчального закладу, відповідно до чинних Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності та Положення про експериментальний загальноосвітній навчальний заклад для експериментального дослідження в Київському ліцеї бізнесу обрано тему: «Формування інформаційної культури вчителів загальноосвітнього навчального закладу в умовах сучасного освітньо-інформаційного середовища».

Метою дослідження є проектування моделі формування інформаційної культури вчителів і розроблення організаційно-методичного та навчально-інформаційного супроводу для всіх суб'єктів навчально-виховного процесу відповідно до принципів відкритої освіти на основі узагальнення досвіду створення освітньо-інформаційного середовища в профільно орієнтованому загальноосвітньому навчальному закладі «Київський ліцей бізнесу».

Об'єкт дослідження: теорія і технології здійснення професійної діяльності вчителями Київського ліцею бізнесу в умовах розвитку інформаційного суспільства України.

Предмет дослідження: формування й розвиток інформаційної культури вчителів в освітньо-інформаційному середовищі Київського ліцею бізнесу.

Гіпотеза дослідно-експериментальної роботи ґрунтується на припущенні, що ефективність формування інформаційної культури вчителів підвищиться за умов: створення збагаченого освітньо-інформаційного середовища ліцею завдяки технологіям та інструментам відкритої освіти,

засобам ІКТ та інтерактивним формам комунікації; розроблення теоретично обґрунтованої та експериментально перевіреної моделі інформаційної культури суб'єктів навчально-виховного процесу та субмоделі її формування, створення та використання інформаційних ресурсів та програмних продуктів, адекватних освітнім і професійним потребам суб'єктів НВП; науково-методичного супроводу технології формування й організаційного механізму формування інформаційної культури суб'єктів НВП у освітньо-інформаційному середовищі загальноосвітнього навчального закладу.

На основі визначеної мети та висунутої гіпотези обґрунтовані *такі завдання експерименту*:

- здійснити аналіз сучасних глобальних тенденцій розвитку навчальних закладів на засадах відкритої освіти, багатогранного навчання (Immersive Learning), коннективізму (теорія навчання в «цифровому столітті» через соціальні мережі) тощо;

- з'ясувати проблеми формування й розвитку інформаційної культури суб'єктів НВП інноваційного навчального закладу, розкрити сутність і складові компоненти цих понять у науці та практиці;

- виявити особливості феномену інформаційної культури особистості та вчителя; чинники формування інформаційної культури суб'єктів НВП в умовах формування інформаційного суспільства та сучасного розвитку освітньо-інформаційного середовища ліцею;

- провести діагностику рівня сформованості інформаційної культури вчителів на констатувальному етапі експерименту, вивчити та проаналізувати стан сформованості інформаційної культури учителів ліцею на формувальному етапі експерименту;

- визначити шляхи, методи та механізми формування інформаційної культури суб'єктів НВП, методи, які дозволять досягти поставленої мети;

- визначити структуру, основні компоненти та їхні сутнісні характеристики інформаційної культури, теоретично обґрунтувати, розробити та експериментально перевірити модель інформаційної культури та когнітивно-синергетичну субмодель формування інформаційної культури вчителя загальноосвітнього навчального закладу;

- створювати власні та апробувати наукові розробки, електронні продукти; інформаційні ресурси (тексти, графіка, мультимедіа), які користувач може завантажити на локальний комп'ютер, Інтернет-портал, віртуальні чи хмарні сховища для використання з освітньою метою;

- розробити педагогічну технологію формування інформаційної культури учителів та її науково-методичний супровід у освітньо-інформаційному середовищі ліцею;

- забезпечити організаційну та методичну підтримку, що включає розроблення необхідної документації, планування НДР, методичні рекомендації, моніторинг і контроль процесів під час експерименту;

- провести Всеукраїнську науково-практичну конференцію з проблем формування та розвитку інформаційної культури вчителів та її

науково-методичний супровід в освітньо-інформаційному середовищі загальноосвітнього навчального закладу;

– розробити методичні рекомендації для керівників загальноосвітніх навчальних закладів щодо здійснення процесу формування інформаційної культури учителів спеціалізованих шкіл у процесі професійної діяльності.

Концепція дослідження. Мета дослідження, складний інтегративний характер професійної діяльності вчителя закладу, багатокomпонентність закладу як складної відкритої соціально-педагогічної системи і різноманітність процесів, які функціонують в ньому в умовах формування інформаційного суспільства зумовлюють визначення концептуальних засад дослідження, що потребують обґрунтування на методологічному, теоретичному і практичному рівнях.

○ *Методологічний концепт* відбиває взаємозв'язок і взаємодію наукових підходів до вивчення проблеми інформаційної культури суб'єктів НВП:

- системно-кібернетичний підхід створює можливість для вивчення
- освітньо-інформаційного середовища закладу з позицій цілісності динамічних систем і характеризується як здатність цілеспрямовано перетворювати свої компоненти завдяки процесам отримання, оброблення, трансформації інформації, що циркулює за принципом прямого і зворотного зв'язків між суб'єктами НВП і управління відповідно до змін зовнішніх і внутрішніх умов їх функціонування;
- системний підхід характеризує поняття «загальноосвітній навчальний заклад» і «інформаційну культуру» як мегасистему та поліструктурний об'єкт розвитку й управління і передбачає розгляд ЗНЗ як складну, відкриту, стохастичну, активну соціально-педагогічну та інформаційну систему в їх єдності, а професійну діяльність вчителя та управлінську діяльність керівника закладу як багатогранну та полідіяльнісну;
- діяльнісний підхід репрезентує управлінську діяльність суб'єктів НВП через сукупність: організаційних і психологічних структурних елементів: управлінські дії, предмет управлінської діяльності, зовнішні та внутрішні умови, ціль, мотив, засоби діяльності суб'єкта, результативність; та інтегративне утворення таких видів діяльності як організаційна, контрольна-аналітична, координаційна, інноваційна, інформаційна, планувальна, комунікаційна та ін.
- інформаційний підхід передбачає розгляд інформаційної складової професійної діяльності у ракурсі інформаційної взаємодії та інформаційних відносин суб'єкта НВП та його дій з інформаційними ресурсами, інформаційними процесами та використанням засобів ІКТ задля досягнення мети професійної діяльності та соціально значущої мети –формування гармонійно розвинутої особистості;

- онтологічний підхід репрезентує сутність інформації та інформаційних процесів і засобів ІКТ;
- аксіологічний підхід дозволяє з'ясувати цінність інформації в професійній діяльності суб'єктів НВП закладу.

Теоретичний концепт визначає систему вихідних параметрів, дефініцій, оцінок, без яких неможливе пізнання й зрозуміння сутності феноменів «інформаційний ресурс», «інформаційне управління», «інформаційна культура» «інформаційна компетентність», «ІКТ компетентність», що вивчаються їх структурних компонентів, функцій, характерних ознак і включає розроблення і наукове обґрунтування технології формування інформаційної культури вчителя закладу як в процесі безпосередньої професійної діяльності так і в системі науково-методичної роботи.

Методологічною основою дослідження також є: філософські, соціологічні та психологічні основи теорії діяльності; теорія систем; принципи науковості, історизму, цілісності щодо дослідження педагогічних явищ, систем і процесів, взаємозв'язку емпіричного та теоретичного аспектів професійної діяльності та її інформаційної складової; теоретичні положення філософії освіти щодо професійного розвитку та саморозвитку особистості в процесі професійної діяльності. Основні положення теорії пізнання, що розглядають питання відношення мислення до буття на основі наукової раціональності в конкретно-історичних умовах формування інформаційного суспільства; ідеї про взаємозв'язок, зумовленість і цілісність явищ і процесів оточуючого світу; синергетичний підхід, що дозволяє пояснити наукові ідеї, поняття, гіпотези не лише педагогічними фактами, а й різноманітними нелінійними зв'язками між теоріями, що приводить до нового зростання педагогічного й управлінського знання та виникнення нової інформації; конструктивно-генетичні засади, на основі яких простежуються динамічні зміни досліджуваного феномена інформаційної культури, а його складових – у просторі й часі; філософські положення про єдність історичного і логічного, про об'єктивний та історичний підхід до аналізу розвитку теорії інформаційного менеджменту та концептуальних положень «управління інформаційними ресурсами», про взаємозумовленість суто педагогічних, управлінських, філософських і соціокультурних явищ і інформаційних процесів та необхідність їх вивчення у зв'язку з конкретно-історичними умовами формування та розвитку інформаційного суспільства і системи освіти; принципи історизму, детермінізму, системності.

Конкретно-наукова методологія формування інформаційної культури суб'єктів НВП ЗНЗ репрезентована через розкриття сутності концепцій інформації та її взаємопов'язаних складових «людина – суспільство – культура – інформація», ядро теорії інформаційного менеджменту та сукупність методів, принципів дослідження і процедур, які застосовуються в інформаціології, соціальній інформатиці, менеджменті.

Основні ідеї Експерименту

1. Ідея оптимального поєднання змісту інформації та її обсягу з адресним отриманням для розв'язання професійних задач суб'єктами управління та НВП під час здійснення інформаційної діяльності.
2. Реалізація в освітньо-інформаційному середовищі інформаційного та системно-кібернетичного наукових підходів як методів наукового пізнання інформаційної культури суб'єктів НВП, інформаційних процесів у соціумі, згідно з якими, виявляються найбільш характерні інформаційні аспекти, що дозволяють розкрити сутність інформаційних процесів і механізми їх здійснення під час суб'єкт-суб'єктної та суб'єкт-об'єктної взаємодії в освітньо-інформаційному середовищі ЗНЗ, специфіку інформаційної діяльності.
3. Застосування засобів ІКТ, інформаційних мережевих технологій, сервісів хмарних технологій, соціальних мереж та соціальних медіа для обміну педагогічним досвідом, хмарних систем управління навчанням в професійній діяльності суб'єктів НВП.
4. Ідея нероздільної єдності процесів управління, інформації та ентропії, висновок учених про антиентропійну спрямованість процесу управління будь-якою системою, синергію й оптимізацію процесів, які цілеспрямовують систему на досягнення якісно нового стану та розвитку, а не системного занепаду – ентропії.
5. Використання концептуальних положень соціальної інформатики, інформаціології (ідея розвитку інформаційного суспільства на основі використання ІР і ІКТ) і практики використання ІР, ІС, інформаційних процесів в галузі освіти.

Для вирішення завдань експерименту будуть використовуватися **загальнонаукові методи**: теоретичні (термінологічний, логічний й системний аналіз наукових джерел, компаративний аналіз зарубіжного та вітчизняного досвіду з проблеми дослідження, узагальнення, моделювання, прогнозування); емпіричні (соціологічний і педагогічний моніторинг, діагностування тенденцій інноваційного розвитку загальноосвітніх навчальних закладів, експертна оцінка), педагогічний експеримент; статистично-математичні (якісний і кількісний аналіз емпіричних матеріалів, математичне узагальнення отриманих результатів експерименту щодо стану сформованості інформаційної культури суб'єктів НВП, статистична обробка даних проведеного дослідження).

ЕТАПИ ДЕР І ТЕРМІНИ ЇХ ВИКОНАННЯ

№ з/п	Зміст роботи	Термін виконання	Очікувані результати. Форма подання результатів	Виконавці
1. Підготовчий етап (червень 2013 р. – грудень 2013р.)				
1.	Визначення теми та наукове обґрунтування наукового апарату, зокрема мети, завдань, гіпотези, методологічної основи НДР, методів дослідно-експериментальної роботи і інших компонентів	Червень 2013 р.	Наукове обґрунтування теми, мети та завдань експерименту, визначення основних напрямів дослідно-експериментальної роботи.	
2.	Визначення та структурування нормативно-правового забезпечення експерименту: <ul style="list-style-type: none"> - прийняття рішень педагогічною радою ліцею щодо організації та проведення ДЕР відповідно до професійних та освітніх потреб учасників навчально-виховного процесу і запитів замовників освіти; - розроблення заявки і програми ДЕР - клопотання до Департаменту освіти, науки, молоді та спорту КМДА про підтримку ДЕР 	Червень – вересень 2013р.	Протоколи рішень педагогічної ради Заявка на проведення ДЕР Лист підтримки Департаменту освіти, науки, молоді та спорту КМДА	
3.	Формування складу учасників експерименту, створення творчих груп учителів, лабораторії дослідно-експериментальної роботи й інших структурних підрозділів для організації та проведення експерименту, створення і ведення банку даних за визначеними підтемами	Вересень-жовтень 2013 р	Науково-методична рада ліцею; Програма науково - методичної діяльності педагогічного колективу; Організація постійно діючого семінару з проблематики ДР.	

	експерименту			
4.	Складання програми і планування дослідно-експериментальної роботи створення науково-методичної ради, складання методики дослідження, уточнення понятійно-термінологічного апарату	Вересень – жовтень 2013р.	Перспективний план реалізації дослідно-експериментальної роботи.	
5.	Налагодження спільної діяльності з установами, які будуть здійснювати супровід дослідно-експериментальної роботи та укладання угод про співпрацю	Вересень- жовтень 2013 р	Угоди про співпрацю Протоколи намірів	
6.	Визначення та уточнення функціональних обов'язків педагогічного колективу в системі розв'язання завдань експерименту;	Вересень- жовтень 2013 р	Наказ про уточнення функціональних обов'язків	
7.	Уточнення можливостей інфраструктури ліцею : налагодження обладнання, розробка системи технічної підтримки	Вересень- жовтень 2013 р	Акти обстежень Зміна кошторису на придбання технічних та програмних засобів	
8.	Проведення консультацій і нарад для вчителів-учасників дослідно-експериментальної роботи щодо вивчення та аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду з проблеми дослідження;	Жовтень – листопад 2013 р	Банк даних з проблеми дослідно-експериментальної роботи.	
9.	Забезпечення зв'язку і взаємодії з іншими організаціями, що зацікавлені в участі чи проведенні дослідження, його результатах	Листопад 2013 р	Банк даних з проблеми дослідно-експериментальної роботи.	
10.	Підбиття підсумків підготовчого етапу експериментальної роботи.	Грудень 2013 р.	Звіт за I етап.	

II. Організаційно-прогнозувальний (січень 2014 р. – серпень 2014 р.)				
1.	Забезпечення умов проведення експерименту: штатний розпис відповідно до вимог експериментальної роботи; наповненість класів; фінансування досліджень за програмою експерименту; матеріально-технічне забезпечення	Січень-лютий 2014 р.	Накази по ліцею	
2.	Розроблення і доведення до учасників педагогічного експерименту програми і методики проведення експериментальних досліджень, організація їх виконання	Лютий 2014 р.	Програми і методики проведення експериментальних досліджень, організація їх виконання	
3	Розроблення механізму організаційно-діагностичного супроводу та інструментарію для відстеження результатів педагогічного експерименту; визначення позитивних і негативних прогнозів експериментальної роботи; розроблення механізму оцінювання до початку Експерименту, під час Експерименту, після закінчення Експерименту	Лютий-березень 2014 р	Інструменти для відстеження результатів	
4	Діагностування готовності вчителів до інноваційної, дослідно-експериментальної та інформаційної діяльності	Березень 2014 р	Інструментарій для анкетування учителів, учнів та батьків у школах	
5	Підвищення ІКТ-компетентності вчителів у системі науково-методичної роботи школи згідно з планами методичних структур завдяки впровадженню різних форм дистанційного навчання	Лютий-квітень 2014 р.	Плани методичних об'єднань, звіти про заходи	

	вчителів із впровадження сервісів web 2.0 та опанування сучасними новими освітніми стратегіями;			
6	Проектування розвитку ліцейського освітньо-інформаційного середовища: - з професійного обміну досвідом вчителів - залучення вчителів до роботи у мережі освітніх світових професійних спільнот; - створення банку Інтернет-ресурсів із різних навчальних предметів тощо	Лютий-травень 2014 р.	Створена мережа участі в освітніх світових професійних спільнотах; банк Інтернет-ресурсів	
7	підбиття підсумків II етапу	Червень 2014 р.	Звіт за етапом	
8	Висвітлення результатів експерименту у педагогічній пресі та наукових виданнях	Травень-серпень 2014 р.	Публікації в Інтернеті, доповіді, проведення вебінарів, інтернет-конференцій	
III. Аналітико-констатувальний (вересень 2014 р. – серпень 2015 р.):				
1.	Моніторинг існуючої структури та змісту інформаційної культури вчителів ліцею, виявлення проблемних зон.	Вересень 2014 р.	Аналітична довідка.	
2	Розроблення і доведення до учасників педагогічного експерименту програми аналітико-констатувального етапу експерименту, методик проведення експериментальних досліджень, організація їх виконання	Вересень-жовтень 2014 р.	Методики проведення експериментальних досліджень та порядок організації заходів	
3	Проведення консультацій і нарад для вчителів-учасників дослідно-експериментальної роботи; визначення стану обізнаності вчителів із понятійно-	Вересень - жовтень 2014 р.	Тезаурус (понятійно-термінологічний словник) за темою дослідження, зокрема дефініції «інформаційна	

	термінологічним апаратом інформаційного менеджменту в сфері освіти, соціальної інформатики, інформаціології		компетентність», «інформаційна діяльність», засоби ІКТ, «інформаційна взаємодія», «комунікація», «інформаційні відносини», «інформаційні ресурси», «інформаційний підхід», «інформаційна культура вчителя»	
4.	Розроблення механізмів впровадження нової моделі інформаційної культури вчителів	Жовтень – листопад 2014 р.	Накази, протоколи	
5	Розроблення навчально-методичних матеріалів із формування та розвитку інформаційної культури суб'єктів НВП загальноосвітнього навчального закладу, методичні поради	жовтень 2014 р – лютий 2015 р.	Навчально-методичні матеріали	
6	Проведення констатувального етапу експерименту згідно з програмою та методикою дослідження	Вересень 2014р.- червень 2015р.	Програма, методика дослідження	
7.	Підбиття підсумків аналітико-констатувального етапу дослідження.	Травень - червень 2015 р.	Звіт за III етап	
8.	Висвітлення результатів експерименту у педагогічній пресі та наукових виданнях	Червень-серпень 2015 р.	Публікації в Інтернеті, доповіді, проведення вебінарів, інтернет-конференцій	
IV. Теоретико-моделювальний (вересень 2015 р. – серпень 2016 р.)				
1.	Уточнення концепції формування інформаційної культури вчителів; розробка програми, методики та технології проведення IV	Вересень 2015 р.	програми, методики та технології проведення формувального етапу експерименту	

	етапу експерименту			
2.	Моделювання змісту та структури інформаційної культури вчителів ; розробка інноваційної моделі освітньо-інформаційного середовища загальноосвітнього навчального закладу та її експериментування	Вересень 2015 р.- лютий 2016р.	Модель інформаційної культури вчителів загальноосвітнього навчального закладу.	
3.	Уточнення критеріїв та показників ефективності інноваційної моделі інформаційної культури вчителів загальноосвітнього навчального закладу.	Лютий 2016р.	Методика оцінювання ефективності моделей.	
4.	Організація навчально-методичного забезпечення формування інформаційної культури суб'єктів НВП загальноосвітнього навчального закладу	Вересень 2015 р.- травень 2016р.	(консультації, семінари, майстер-класи, тренінги	
5.	Проведення семінару для вчителів-учасників дослідно-експериментальної роботи	Квітень 2016р.	Семінар, звіт	
6.	Організація та проведення конкурсів, науково-практичної конференції для учнів та вчителів, що беруть участь в проекті та займаються самостійною науково-дослідною роботою; обмін досвідом вчителів-експериментаторів в Інтернет-спільноті	Травень 2016р.	конкурси, науково-практична конференція для учнів та вчителів	
7.	Проведення моніторингу процесу та результатів дослідження; визначення позитивних і негативних результатів і їх співставлення з прогнозами одержаних результатів експериментальної роботи	Травень-червень 2016 р.	Аналітична доповідь	
8.	Підбиття підсумків IV етапу	Липень-	Звіт за IV етап.	

	науково-експериментального дослідження.	серпень 2016 р.		
9	Підготовка та публікація серії публіцистичних та науково-методичних статей щодо основних завдань, ідей програми та реалізації завдань експериментального дослідження	Липень-серпень 2016 р	Публікації в Інтернеті, доповіді, проведення вебінарів, інтернет-конференцій	
V етап. Експериментальний (вересень 2016 р. – серпень 2017 р.)				
1.	Експериментальна апробація моделі інформаційної культури загальноосвітнього навчального закладу реалізація концепції формування й розвитку освітньо-інформаційного середовища загальноосвітнього навчального закладу, перевірка теоретичних положень щодо формування ІКТ-компетентності та інформаційної культури вчителів навчального закладу	Вересень 2016р.- Грудень 2016 р.	Інформаційно-методичне забезпечення впровадження експериментальної моделі інформаційної культури. Інформаційно-аналітичні, науково-методичні матеріали.	
2.	Моніторинг ефективності моделі інформаційної культури експериментування теоретично обґрунтованих моделей: інформаційної культури вчителя, когнітивно-синергетичної субмоделі формування інформаційної культури вчителя загальноосвітнього навчального закладу, самоорганізації діяльності вчителів	Січень – травень 2017 р.	Аналітична довідка за результатами впровадження експериментальної моделі.	
3.	Моніторинг рівня інформаційної культури вчителів і діагностика готовності вчителів в умовах	Січень – травень 2017 р.	Аналітична довідка	

	формування освітньо-інформаційного середовища загальноосвітнього навчального закладу та розвитку інформаційного суспільства в країні			
4.	Аналіз результатів дослідно-експериментальної роботи.	Червень - липень 2017 р.	Аналітична довідка	
5.	Систематизація та узагальнення даних щодо формування інформаційної культури вчителів Моніторинг діяльності ліцею в умовах здійснення експериментального дослідження.	Серпень-вересень 2017 р.	Порівняльний аналіз діяльності ліцею до і після введення нової експериментальної моделі	
6	Підготовка рукописів розділів до методичного посібника, статей до фахових видань і висвітлення результатів експерименту у педагогічній пресі та наукових виданнях	Серпень 2017 р.	Публікації в Інтернеті, доповіді, проведення вебінарів, інтернет-конференцій	
7.	Звіт за результатами етапу дослідно-експериментальної діяльності.	Серпень 2017 року	Звіт.	
VI етап. Формувально-узагальнювальний (вересень 2017 р. – серпень 2018 р.)				
1.	Аналіз, узагальнення та систематизація матеріалів експерименту, порівняння даних КЕЕ і ФЕЕ експерименту Корекція експериментальної моделі на основі отриманих результатів.	Вересень - жовтень 2017 р.	Модель організаційної культури вчителів відкоригована.	
2.	Апробація результатів дослідження Впровадження змін в систему роботи навчального закладу урахуванням змін і доповнень; розроблення навчально-методичних матеріалів з формування інформаційної	Вересень - листопад 2017 р.	Аналітична довідка за результатами впровадження експериментальної моделі.	

	культури вчителя			
3.	Поширення досвіду експериментальної роботи через соціальні медіа, професійні спільноти тощо	Листопад-грудень 2017 р.	Публікації в Інтернеті, доповіді, проведення вебінарів, інтернет-конференцій	
4.	Порівняння очікуваних та отриманих результатів експериментальної роботи.	Січень – лютий 2018 р.	Аналітична довідка за результатами впровадження експериментальної моделі.	
5.	Визначення напрямків подальшого розвитку інформаційної культури вчителів загальноосвітнього навчального закладу	Березень – квітень 2018 р.	Концепція розвитку ліцею на 2018 – 2022 р.	
6.	Проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції за результатами дослідно-експериментальної діяльності.	Березень – квітень 2018 р.	Конференція, Звіт	
7.	Підготовка методичного посібника з проблематики дослідження	Травень 2018 р.	Науково- методичний посібник, Колективна монографія	
8.	Підбиття підсумків експериментальної роботи	Червень-серпень 2018 р.	Підсумковий звіт про результати експериментального дослідження.	

Наукові керівники:

Л.М.Калініна,
доктор педагогічних наук , професор,
завідуюча лабораторії управління
освітніми закладами
Інституту педагогіки НАПН України

Л.І. Парашенко,
доктор наук з державного управління,
кандидат педагогічних наук,
директор Київського ліцею бізнесу